



GLASNIK OPĆINE KLIS

Glasilo Općine Klis

Lipanj, 2022. - Broj 18

SADRŽAJ

Ljetna pozornica na tvrđavi Klis najljepša u Dalmaciji!	3
Dica zaigrala prvi balun na igralištu drugoligaša!	5
Općina Klis – poželjno mjesto života!	6
U Vučevici niče regionalni centar za vatrogasce!	7
Klis – treća općina s više stanovnika!	8
S obitelji na tvrđavu, počastila Općina!	8
Ide 'Četvrti' i državna elita - na tvrđavu Klis	9
Upišite babe i dide! Mame, tate, dica i mladi, čitajte besplatno!	10
Mrtvačnica u Brštanovu	11
Obnova Stare kliške i ceste kroz Prugovo	11
Kamenolom u Mosoru zatvoren!	12
Novi red vožnje linije 22	12
Klis volontira i pomaže svima	13
Valentinovo, vatrogasci, ples, maske, predavanja	14
Načelnik Vetma u vrhu Hrvatske zajednice općina	15
Stiže plan razvoja za cijelu općinu	15
Biraj biciklu!	16
'Snažna žena – snažna zajednica'	17
Stiže voda u Vučevicu, a kanalizacija u Klis	18
Dio EU kolača za dicu Klisa	18
Dom kulture u još ljepšem ruhu	19
'LED-ice' nam svitle put	19
17.000 kn za obitelj Boban-Nešić	20
Tradicija kamenoga veza i zlatnih Antinih ruku	20
Imamo 120 ljudi i 20 dice!	21
Vlasnici održavajte parcele, kazne od 1.000 do 5.000 kuna!	22
Preminuo Mate Pisac bivši načelnik Općine Klis	23
Preminuo Leo Bralić - dugogodišnji predsjednik KGD Mosor	23

Besplatno glasilo Općine Klis

Izdavač:

Općina Klis,

Iza Grada 2, 21231 Klis

Telefon: 021/240-292

mail: info@klis.hr; www.klis.hr

Glavni i izvršni urednik: Ivica Vetma

Lektura: Lea Smodlaka

Fotografije: Martina Radman Listeš, Mirna Tešija, Petar Prkić, Mirko Bojić, Ivo Pervan, Ivica Vetma

Tisak i grafička priprema:

Dalmacijapapir Split

Sve nepotpisane tekstove potpisuje uredništvo

OPĆINA KLIS MISLI NA BUDUĆNOST, ALI I NA VRIJEDNU PROŠLOST

LJETNA POZORNICA NA TVRĐAVI KLIS NAJLJEPŠA U DALMACIJI!

Nova ljetna pozornica izgrađena je u okviru projekta Urbane aglomeracije Split pod nazivom 'Otvorene ljetne pozornice Urbane aglomeracije Splita, vrijednost projekta je 5.5 milijuna kuna

Zadnjih nekoliko godina svjedoci smo revitalizacije važnih povijesnih objekata i tvrđava diljem Dalmacije, kojima se otkriva zaboravljena ljepota i naglašava povijesna važnost, a tu se s razlogom i mi imamo čime pohvaliti jer kliška tvrđava se obnavlja iz dana u dan.

Monumentalnost i ljepota kliške tvrđave svake godine privlači sve veću pažnju domaćih i stranih posjetitelja. Skrb o ovom kulturno i povijesno važnom lokalitetu pripala je (ne tako davno) i službeno Općini Klis, koja stalno ulaže u očuvanje ove vrijedne fortifikacije. Tako je obnovljena Topnička vojarna i Mali kvartir, a od ove godine i Ljetna pozornica.

Nova ljetna pozornica izgrađena je u okviru projekta Urbane aglomeracije Split pod nazivom 'Otvorene ljetne pozornice Urbane aglomeracije Split' te ne obuhvaća samo izradu



pozornice, već i sanaciju i preuređenje malog kvartira i topničke vojarnice, kao i uklanjanje vegetacijskog bilja unutar i izvan zidova tvrđave. Ukupna investicija iznosila je 5.5 milijuna kuna, a ciljevi projekta su i revitalizacija kulturne baštine osiguranjem dodatnih sadržaja za lokalno stanovništvo i atrakcije u turizmu kroz gradnju, uređenje i opremanje otvorenih ljetnih pozornica na više lokacija u 7 različitih gradova i općina, a među njima je i Klis. Oni koji su makar jednom bili na kliškoj tvr-

đavi znaju kakav pogled se pruža od sjevera do juga, naše obale, otoka, a za lijepog vremena i do Italije, a kad na Ljetnu pozornicu stignu glazbenici, gosti, bit će to najspektakularniji prizor za sve generacije.

- Ljetna pozornica zauzima središnji dio tvrđave i sve će se događati oko pozornice. Nekoć se i tu nalazio objekt koji je srušen, mnogo objekata uništeno je nakon Drugog svjetskog rata. I vjerujte mi, ova ljetna pozornica bit će najljepša u Dalmaciji. – kazao je načelnik Jakov Vetma.





EMOCIJE NA NAJJAČE - NOVO IGRALIŠTE NK PRUGOVO OTVORILI NAJMLAĐI



DICA ZAIGRALA PRVI BALUN NA IGRALIŠTU DRUGOLIGAŠA!

Prugovo je dobilo novo nogometno igralište vrijedno 5,7 milijuna kuna, a riječ je o domu županijskog drugoligaša NK Prugovo.

Sredstva za ovaj važan projekt osigurana su iz EU projekta 'Obnovom brownfielda do sportske renesanse - uređenje igrališta u Prugovu', od ukupnog iznosa, 4,3 milijuna kuna je bespovratnih sredstava.

Ideja o obnovi igrališta zaživjela je prije osam godina kada je predsjednik **Matko Sarić** preuzeo vodstvo kluba. Ustrajnost iz kluba, Europski fondovi i potpora Općine Klis omogućili su ostvarenje sna za Prugovljane, sve koji potječu iz tog lijepog mjesta, te svih onih koji će s guštom zaigrati na novom terenu. U svečanom programu prerezana je crvena

Nogomet je u Prugovu, kaže Matko Sarić, predsjednik NK Prugovo, inicijator ideje o igralištu, bio omiljeni sport, a travnjak su odmah isprobala djeca iz NK Prugovo, djeca iz Centra za autizam i Udruga osoba s intelektualnim teškoćama 'Zvono'

vrpca na novom igralištu, a travnjak su odmah isprobala djeca iz NK Prugovo, djeca iz Centra za autizam i Udruga osoba s intelektualnim teškoćama 'Zvono'.

- S ponosom kažem da je naša priča zaživjela na najbolji mogući



način, sanjali smo dan kada ćemo otvoriti novo, obnovljeno igralište i konačno smo to dočekali. Nekada je teško naći prave riječi kako bi dočarali emocije. Izgradnja ovog igrališta putokaz je svima koji imaju ideju, cilj i san da ustraju u tome jer se snovi ostvaruju onima koji vjeruju u sebe i svoj rad. Nogomet je u Prugovu uvijek bio omiljeni sport, a sada imamo priliku izgraditi još jači klub koji će biti na ponos svih nas, te biti prepoznat po kvalitetnom radu s odličnim uvjetima. Sad želimo postaviti reflektore i montažne tribine. - poručio je predsjednik NK Prugovo.

Načelnik **Jakov Vetma** istaknuo je zadovoljstvo završenim projektom te naglasio i kako su ulaganja na području Dalmatinske zagore duplo vrijednija od ulaganja u razvijena područja. Ovim projektom osigurava se kvalitetan sportski sadržaj za djecu, a derutno i propalo igralište dobija novi sjaj.

Bravo za Općinu Klis, Prugovo i sport!



KLIS DOMAĆIN VELIKOGA SKUPA - U KNEŽEVOM DVORU KLIŠKE TVRĐAVE ODRŽANA KONFERENCIJA O DEMOGRAFSKOJ REVITALIZACIJI ZA SPLITSKO-DALMATINSKU ŽUPANIJU

OPĆINA KLIS – POŽELJNO MJESTO ŽIVOTA!

Među brojnim govornicima, župan Splitsko-dalmatinske županije Blaženko Boban istaknuo je važnost infrastrukturnih projekata u procesu demografske obnove te naglasio važnost edukacije stanovništva kao bitnu značajku u povlačenju sredstava iz EU fondova kojima bi se osigurali bolji uvjeti u dječjim vrtićima i sličnim projektima

Piše: Lena Mihovilović

O kupljanjem predstavnika lokalne i regionalne samouprave s područja Splitsko-dalmatinske županije, stručnjaka iz područja demografije te predstavnika državnih i javnih tijela u Kneževom dvoru kliške tvrđave pred kraj prošle godine održana je konferencija o demografskoj revitalizaciji za Splitsko-dalmatinsku županiju.

Jakov Vetma načelnik Općine Klis, govorio je o važnosti demografske revitalizacije kao jednoj od ključnih točaka za opstanak naše domovine i kreiranju života kakvog svi priželjkujemo.

- Općina Klis ustrajno radi na osmišljavanju i provođenju demo-



POHVALA DRŽAVNE TAJNICE!

Željka Josić, državna tajnica Središnjeg državnog ureda za demografiju i mlade, izrazila je zadovoljstvo održavanjem ovakvih konferencija koje su dale prikaz demografske slike lokalnih i regionalnih područja te primjere dobre prakse koje su pokazale učinke u pojedinim sredinama. Državna tajnica Josić istaknula je kako podaci o demografskim mjerama jedinica lokalne i područne samouprave pokazuju pozitivni trend i povećanje ulaganja županija, gradova i općina u obitelji i mlade.

grafske mjera zbog kojih će njezini žitelji vidjeti Klis kao poželjno i perspektivno mjesto za život. Imamo niz mjera – od statusa roditelja odgajatelja do zemljišta za mlade obitelji, besplatnih radnih bilježnica za sve učenike, besplatnog upisa u Narodnu knjižnicu i niza drugih mjera. – istaknuo je načelnik Vetma.

Damir Žura, kapetan Kliških uskoka rekao je kako je Klis oduvijek imao posebni značaj u hrvatskoj povijesti što potvrđuje i sada kada je izabran za domaćina ove važne konferencije. Župan Splitsko-dalmatinske županije, **Blaženko Boban** govorio je o važnosti infrastrukturnih projekata u procesu demografske obnove te istaknuo edukaciju stanovništva kao bitnu značajku u povlačenju sredstava iz EU fondova kojima bi se osigurali bolji uvjeti u

dječjim vrtićima i drugim sličnim projektima.

Konferenciji u Klisu nazočili su i dr.sc. **Dražen Živić**, dr.sc. **Krešimir Ivanda**, izv.prof.dr.sc. **Ivan Čipin**, **Dalibor Ninčević**, gradonačelnik Grada Solina, **Perica Bosančić**, načelnik Općine Dugopolje, **Ivan Budalić** – gradonačelnik Grada Imotskog, **Ivan Bugarin** – gradonačelnik Grada Trilja te **Mario Žuliček**, predstavnik Udruge gradova u Republici Hrvatskoj.

Nakon cjelodnevnog izlaganja predstavnika lokalne i regionalne samouprave te stručnjaka iz područja demografije, Konferencija o demografskoj revitalizaciji za Splitsko-dalmatinsku županiju pokazala je osvjешtenost lokalne i regionalne vlasti za demografsku revitalizaciju svog područja.

FIRESPELL - VRIJEDAN MEĐUNARODNI PROJEKT U NAŠOJ OPĆINI

U Vučevici niče regionalni centar za vatrogasce!



Nastavno regionalno središta za vatrogastvo u Vučevici, projekt je Splitsko-dalmatinske županije vrijedan 65 milijuna kuna, a uključene su sve dalmatinske županije, kao i Istarska županija te 10 talijanskih regija.

Još jedan vrijedan projekt krenuo je na području naše općine jer je u tijeku izgradnja Nastavnog regionalnog središta za vatrogastvo u Vučevici, projekta Splitsko-dalmatinske županije vrijednog 65 milijuna kuna u koji su uključene sve dalmatinske

županije, kao i Istarska županija i 10 talijanskih regija.

Centar će prvenstveno biti namijenjen za obuku vatrogasaca za gašenje požara otvorenih prostora, kao i za požare na objektima, industrijskim postrojenjima i u prometu, a važan dio je namijenjen je i edukaciji i spašavanju nakon elementarnih nepogoda, poput potresa koji su se u posljednje vrijeme zaredali i na našem području te spašavanju u svim drugim kriznim situacijama.

Osim vatrogasaca centar će koristiti itekako potrebne snage Civilne zaštite koje interveniraju u kriznim situacijama izazvanim prirodnim

katastrofama i elementarnim nepogodama.

Vrijednosti projekta je 65 milijuna kuna, a financiran je sredstvima iz europskih fondova u sklopu projekta Firespell.

- Svaka investicija na području Zagore duplo je vrijednija od investicija u razvijenim dijelovima naše županije. Zahvalni smo Splitsko-dalmatinskoj županiji i županu koji su odabrali upravo Vučevicu za izgradnju ovoga centra. Posebno nas veseli razvoj ovoga područja jer uskoro kreće i izgradnja vodovoda, - kazao nam je Jakov Vetma, načelnik Općine Klis.



DEMOGRAFSKI PLUS - REZULTATI POPISA STANOVNIŠTVA DONIJELI NAŠOJ OPĆINI IZVRSTAN PLASMAN NA DRŽAVNOJ RAZINI

KLIS – treća općina s više stanovnika!

Posljednji popis stanovništva RH svrstao je Općinu Klis na visoko 6. mjesto po porastu broja stanovnika, a po apsolutnim brojkama naša općina zauzela je izvrsno 3. mjesto s čak 418 stanovnika više u zadnjih 10 godina.

Tako nam brojke govore da u Općini Klis ima 5219 stanovnika, što je čak 8,71 posto više od 2011. godine. Od ukupnoga broja 3490 živi u Klisu, 273 u Brštanovu, 125 u Dugobabama, 281 u Konjskom, 74 u Koruščama, 182 u Niskom, 576 u Prugovu, 174 u Broćancu, te 44 u Vučevici.



Cijela općina i dio naselja, u odnosu na 2011. godinu bilježe porast, dio je ostao na istoj razini, dok neka naselja bilježe pad broja stanovnika.

- Na nama je iskoristiti ove podatke i sve analize kako bismo donijeli prave odluke za budućnost. Demografske mjere na našem po-

dručju nemaju alternativu. Razvoj gospodarstva, pogotovo poljoprivrede, najveći je izazov ovog mandata. U javnu infrastrukturu ulagat ćemo i dalje te sa svim aktivnostima nastojati osigurati kvalitetne uvjete života za nas i buduće stanovnike. - kaže Jakov Vetma.

MEĐUNARODNI DAN OBITELJI

S obitelji na tvrđavu, počastila Općina!

Obilježavajući Međunarodni dan obitelji, Općina Klis je osigurala besplatan ulaz svim posjetiteljima uz sudjelovanje lokalnih udruga i KUD-ova s područja Općine. Prekrasno vrijeme te proljetne nedjelje privuklo je veliki broj posjetitelja koji su uz cjelodnevni program uživali u zadivljujućem pogledu i čistom zraku.

- Cilj ovog dana je istaknuti važnost obitelji i obiteljskog života, te



kroz sadržajan i zanimljiv kulturno-povijesni program omogućiti lijepo druženje svih na našoj Kliškoj tvrđavi. - rekao je **Jakov Vetma**, načelnik Općine Klis.

Ovakva zabavna i edukativna druženja za cijelu obitelj na najbolji način prikazuju dio mjera za bolji život svih mještana koje Općina Klis provodi već niz godina.

ZOV DOMOVINE
KLIS JE POSTAO MJESTO PROSLAVE VAŽNE OBLJETNICE SLAVNIH 'PAUKA' I SUSRET ČELNIKA DRŽAVE

Ide 'Četvrta' i državna elita - na tvrđavu Klis



foto: Dalmacijadanas

Najviši predstavnici državnoga vrha, **Zoran Milanović**, hrvatski predsjednik, te premijer **Andrej Plenković**, predsjednik Vlade RH uveličali su krajem travnja svečanu proslavu 31. obljetnice osnutka 4. gardijske brigade, na kliškoj tvrđavi.

Uvaženi gosti su u govorima istaknuli kako je 4. gardijska brigada bila jedna od najzaslužnijih postrojbi u stvaranju naše domovine, dok je Oluja bila kruna svih naših pobjeda u Domovinskom ratu.

Govornici su spomenuli i klišku tvrđavu kao simbol hrvatske državnosti, mjesto odakle nam danas u miru puca pogled na predivne predjele Zagore, Dalmacije i srednjodalmatinskih otoka.



Foto: Direktno.hr

ČITANJE JE IN - JOŠ JEDNA VRIJEDNA AKCIJA NAŠE KNJIŽNICE ZA CIJELU OBITELJ



UPIŠITE BABE I DIDE!

Mame, tate, dica i mladi, čitajte besplatno!

S ciljem približavanja knjige i čitanja svim uzrastima Narodna knjižnica i čitaonica u Klisu nudi nove povoljne opcije upisa, odnosno jednogodišnjeg članstva.

Odluka o novim cijenama usluga donesena je s Međunarodnim danom obitelji kako bi se potaklo obiteljsko članstvo i naglasila važnost čitanja od najranije dobi te time aktivno čitanje usvojilo kao cjeloživotna navika.

Od 16. svibnja, obitelji se mogu upisati u knjižnicu sa simboličnom cijenom od 10 kuna za matičnog člana, dok je članstvo za sve druge članove uže obitelji potpuno besplatno.

Novost je i besplatno godišnje članstvo za sve do 18 godina, čime je upis besplatan za sve učenike s područja kliške općine. -Želja nam je proširiti naše usluge, naglasiti važnost čitanja i stvoriti dobre navike koje dokazano dugoročno pomažu u shvaćanju, učenju, razmišljanju i prihvaćanju ljudi i svijeta oko sebe. Čitanje nije samo razonoda već važan kognitivni proces koji ima blagotvorne učinke na sve aspekte naših života. S druge strane, želimo da svi stanovnici s područja općine shvate da prostor knjižnice pripada njima i da bez njihovog sudjelovanja ne ostvaruje svrhu koja mu je namijenjena. Svake godine se ulažu značajna sredstva u nabavu građe te nam je cilj i dalje, u suradnji sa školom, osiguravati sve potrebne lektirne naslove, ali i atraktivne naslove za djecu, mlade i odrasle. - poručila je **Lea Smodlaka** ravnateljica knjižnice.

Mrtvačnica u Brštanovu

Mještani Brštanova uskoro će dobiti mrtvačnicu neposredno uz mjesnu crkvu i groblje.

Općina Klis je otkupila zemljište od oko 4.000 metara četvornih uz groblje i župnu crkvu Uznesenja Marijina, završen je idejni projekt mrtvačnice, sanirane su postojeće građevine koje će se pretvoriti u mrtvačnicu.

U produžetku parcele, po idejnom projektu, moguće je smjestiti 120 grobnih mjesta. Ovo su ulaganja koja će osigurati dostojanstvene posljednje ispraćaje.



REKONSTRUKCIJA PROMETNICA NA PODRUČJU OPĆINE KLIS

Obnova Stare kliške i ceste kroz Prugovo

Na području Općine Klis uskoro možemo očekivati početak radova na rekonstrukciji dviju vrlo frekventnih prometnica, županijskoj cesti poznatijoj kao Stara kliška cesta i državnoj cesti kroz naselje Prugovo.

Za Staru klišku cestu u tijeku je postupak izdavanja lokacijske dozvole za dionicu od Solina do Klis Brda u dužini od oko 7 kilometara. Početak radova je planiran najkasnije 2024. godine, a izvodit će se u tri faze, dok se ukupna cijena investicije procjenjuje na oko 70 milijuna kuna.

Planira se urediti kolnik, izgraditi nogostup, duž prometnice provesti javnu rasvjetu, rekonstruirati kanale oborinske odvodnje i položiti 20-kilovoltni elektroenergetski kabel u trup ceste.

Kroz naselje Prugovo Hrvatske ceste najavljuju početak radova na rekonstrukciji 3,5 kilometra duge prometnice, od ulaza u Prugovo iz smjera Konjskog, pa do blizine križanja prema Brštanovu.

Planirani radovi se sastoje od proširenja kolnika, izrade nogostupa, postavljanja javne rasvjete i uređenja autobusnih stajališta.

Ukupna vrijednost radova je procijenjena na 18,75 milijuna kuna, a radovi će započeti tijekom ove godine.



KONAČNO SMO I TO DOČEKALI

Početak ožujka prestao je s radom kamenolom u Klis Kosu.

Slijedi odluka Općinskog vijeća o načinu i uvjetima sanacije koja će se morati napraviti kako bismo ovaj prostor mogli koristiti za druge potrebe. Sanacija će tražiti još nekakve radove. Međutim, način eksploatacije, kakav smo gledali posljednjih 48 godina neće se više događati.

- Pozdravljam sve one koji su naklapali o interesima Općine Klis, putem komunalne naknade i govorili kako ga ne želimo zatvoriti. Interes Općine Klis, dok sam ja tu, jednak je interesima naših stanovnika. Žao mi je radnika koji su ostali bez posla. Smatram da Dalmacija treba kamenolome i tu vrstu gospodarske djelatnosti, ali nikako iznad izvora Jadra i nipošto poviše naših ili bilo čijih kuća. - naglasio je načelnik Jakov Vetma.

Kamenolom u Mosoru zatvoren!



VAŽNA OBAVIJEST

Novi red vožnje linije 22

Uskoro kreće novi raspored i način prometovanja linije broj 22. Prometova linija broj 22, koja se okretala na Megdanu, uskoro će voziti do okretišta na Brdu kod parkinga tvrtke 'Clissa' d.o.o. Naime, ova linija je na Megdanu za ljetnih mjeseci često stvarala dodatne gužve, što će se izbjeći, i što je još važnije, njezinim produljenjem do okretišta Brdo će se velikom broju učenika i studenata, koji svakodnevno putuju tom linijom, značajno poboljšati kvaliteta prometne usluge.

Za učenike i studente je osigurano produljenje ove linije do Kampusu u Splitu, u periodu dana kada ih ciljane kategorije putnika najčešće koriste.

Također je dogovoreno s čelnim ljudima 'Prometa' da linija broj 33 koja prometuje za Klis Kosu produži do okretišta kod Lovačkog doma u Donjoj Ozni.



POHVALNO - VRIJEDNE AKCIJE U DRUŠTVENOM CENTRU



Klis volontira i pomaže svima

Piše: **Mirna Tešija**

Johannes Mario Simmel je jednom prilikom napisao: - Kad bi svaki čovjek na svijetu usreo barem jednog drugog čovjeka, čitav svijet bi bio sretan.

Vođeni tom mišlju Društveni centar Klis organizirao je 4 volonterske akcije na koje su se građani Klisa i okolice nesebično odazivali. Prva u nizu bila je prikupljanje sredstava za Socijalnu samoposlugu Split i Solin.

Uz pomoć 9 volontera koji su primali i sortirali donirane potrepštine, te u suradnji s Osnovnom školom 'Petar Kružić' u Klisu, prikupili smo 26 prepunih kutija koje su odnijeli u Socijalne samoposluge Solin i Split.

Vođeni duhom Božića nastavili smo i koji tjedan kasnije kada je Društveni centar Klis, dva dana prije Božića, pripremio i dostavio na adrese božićne pakete za 10 korisni-

ka zajamčene minimalne naknade sa područja naše općine.

Dolaskom proljeća Društveni centar Klis organizirao je edukaciju za djecu na temu 'Biti volonter' u kojoj su djeca imala priliku čuti zašto su volonteri superheroji i kako volontiranjem pomažu i čuvaju zajednicu. Kroz interaktivne edukacijske metode, djeca su se zainteresirala za temu volonterstva.

Prilika da pokažu sve naučeno ubrzo se pojavila - u suradnji s Osnovnom školom Petra Kružića održana je u ožujku volonterska akcija, pa su tako djeca sudjelovala u čišćenju okoliša škole. Nakon što je okoliš škole očišćen, djeca su sadila cvijeće, pa od tada škola pruža dodatnu radost djeci šarenilom proljetnog cvijeća. Ovom edukativno-volonterskom akcijom djeci se nastojala osvijestiti briga o okolišu i zajednici u kojoj žive, koju ne samo



da će sami njegovati, već će i svoje članove obitelji potaknuti na brižniji pristup predivnom kliškom krajoliku.

Posljednja volonterska akcija održana je 22. travnja, na Dan planeta Zemlja, kada je 6 volontera izradilo i oslikavalo drvene posude za vodu i hranu za sve mačke, pse i ptice našeg kraja.

Dolaskom ljeta, brinemo za sugrađane, ali i za sve ulične životinje kojima će biti potrebno osvježenje od vrućine.

Valentinovo, vatrogasci, ples, maske, predavanja ...

Piše: Mirna Tešija

Društveni centar u Klisu, poznato je, otvoren je lani 1. lipnja i kroz niz sadržaja obilježava prvi rođendan!

Ovaj je centar otvoren u okviru projekta *Klis u centru - Partnerstvo za aktivnu zajednicu* financiran iz Europskog socijalnog fonda i Vlade RH i od tada je provedeno čak 240 aktivnosti za sve uzraste, koje su posjetili preko 600 različitih korisnika.

Što se to radi u Društvenom centru?

- Redovno treniramo u dvije grupe, plešemo s djecom, učimo engleski jezik, mali i veliki umjetnici redovito slikaju na našim likovnim radionicama, organizirali smo različita predavanja za umirovljenike i

poduzetnike, okrugle stolove, edukacije za djecu i odrasle...

Ugostili smo pisce, klauna, čak i Djeda Božićnjaka, zajedno obilježavali i proslavljali sve prigode, gledali filmove, igrali društvene igre, volontirali i još mnogo toga. - kažu u DC. Ova 2022. godina započela je rekreacijom u dvije grupe, zatim su učili plesati s djecom te završili tečaj engleskog jezika i podijelili zaslužene diplome.

- Zajedno smo obilježili Valentinovom likovnom radionicom za parove, ali i dan prije za samce. Djeca su također imala priliku na likovnim radionicama izrađivati maske koje su mogli iskoristiti na Čarobnom dječjem maskenbalu 28. veljače. Dolaškom proljeća smo volontirali, sadili

Društveni centar otvoren je u okviru projekta Klis u centru - Partnerstvo za aktivnu zajednicu financiran iz Europskog socijalnog fonda i Vlade RH i od tada je provedeno čak 240 aktivnosti za sve uzraste, s više od 600 različitih korisnika

cvijeće, izrađivali kućice, učili kako pravilno raditi 'face fitness lica', koje su ljekovite biljke našeg kraja, ugostili preko 30 trudnica na 3 različite edukacije. Približili smo djeci i odraslima pojam vatrogastva uz različite aktivnosti DVD Klis, navode u Društvenom centru.

A kakvi su im planovi?

- Uz gostovanje pisaca u narednim mjesecima isplanirali smo za vas još mnogo zanimljivosti za sve uzraste. Redovito pratite raspored aktivnosti na našoj Facebook stranici i pronadite aktivnosti po svojoj mjeri. Vidimo se! - poručuju iz Društvenog centra Klis.



KLIS DOMAĆIN SAVJETOVANJA ZA SPLITSKO-DALMATINSKU ŽUPANIJU

Načelnik Vetma u vrhu Hrvatske zajednice općina

Hrvatska zajednica općina u suradnji s Općinom Klis održala je savjetovanje za članice s područja Splitsko-dalmatinske županije, a Jakov Vetma izabran je u sam vrh Hrvatske zajednice općina. Teme savjetovanja bile su subvencioniranja vrtića, subvencija javnog prijevoza, gospodarenje otpadom, rješavanje prijenosa imovine u vlasništvu države na gradove i općine, te demografska revitalizacija Dalmatinske zagore.

Klis odavno zaslužuje predstavnika u toj zajednici pa je izbor domaćina Jakova Vetme, načelnika Općine Klis za člana Upravnog odbora Hrvatske zajednice općina, opravdan i zaslužen.



Stiže plan razvoja za cijelu općinu

Općina Klis poput drugih gradova i općina priprema strategiju razvoja s ciljem izrade Plana razvoja općine Klis za razdoblje 2021. - 2027. godine.

Na redovitim sastancima izrađene su SWOT analize s ciljem prepoznavanja potencijala i nedostataka, a sve s ciljem izrade plana razvoja Općine Klis za područje gospodarstva, društvenih djelatnosti, tržišta rada, javne fizičke infrastrukture i komunikacijskih strategija.

Sam postupak izrade Strategije uključuje i prikupljanje projektnih ideja različitih sudionika koji pridonose razvoju cijele Općine Klis.



AJMO U ĐIR



Biraj biciklu!

Iklis je uključen u EU projekt Urbane aglomeracije Split. 'Biraj biciklu!' Ovaj projekt sufinancira se sredstvima Europske unije u sklopu ITU projekta 'Urbana mobilnost – Razvoj sustava javnih bicikala na području Urbane aglomeracije Split'.

Razvojem sustava javnih bicikala planira se popularizirati sve češće korištenje bicikala kao oblika javnog prijevoza što će uvelike poboljšati razvoj biciklističke infrastrukture na cijelom području urbane aglomeracije Split.

U općini Klis su raspoređena dva biciklistička terminala s ukupno 4 električne i 18 klasičnih bicikla.



'SNAŽNA ŽENA – SNAŽNA ZAJEDNICA'



U projektu 'Snažna žena – snažna zajednica' kojeg je uz Općinu Klis kao nositeljicu projekta uključeno još 3 općine (Dugopolje, Dicmo i Prgomet), zaposleno je 36 žena, nezaposlenih i s nižom razinom obrazovanja.

Kako bi se ublažile posljedice njihove nezaposlenosti, rizik od siromaštva i socijalne isključenosti, žene su uključene u ovaj zajednički projekt kako bi brinule o 216 starijih i nemoćnih osoba s tih područja.

Glavni cilj projekta je i omogućiti lakši pristup tržištu rada zaposlenim ženama, uz brigu o starijim i nemoćnim osobama. Tijekom projekta 12 žena je dobilo priliku dodatnog usavršavanja. U projekt 'Snažna

Završnim ispitom 6 žena je osposobljeno za slastičarke, a 6 za njegovateljice starijih i nemoćnih osoba, te su tako postale konkurentnije na tržištu rada, a nova struka upisuje im se u E-radnu knjižicu.

žena – snažna zajednica' 12 zaposlenih gerontodomačica uspješno je završilo dodatno usavršavanje, kako teorijski, tako i praktični dio.

Položenim završnim ispitom 6 žena je osposobljeno za slastičarke, a 6 za njegovateljice starijih i

nemoćnih osoba te su tako postale konkurentnije na tržištu rada, a ovo osposobljavanje upisuje im se u E-radnu knjižicu.

Vrijednost projekta je 3.199.460,00 kn, od čega Europski socijalni fond financira u stopostotnom iznosu, a razdoblje provedbe projekta je od 25. svibnja 2021. do 25. srpnja 2022.

Nakon završetka ove faze projekta u srpnju, nadamo se da ćemo na dobrobit svojih potrebitih stanovnika nastaviti s projektom 'Zaželi – faza III'. Naime, Općina Klis se prijavila na poziv Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike za dostavu projektnih prijedloga za projekt 'Zaželi – program zapošljavanja žena – faza III'.

KOMUNALNI RAZGOVORI U KLISU

STIŽE VODA U VUČEVICU, A KANALIZACIJA U KLISU

Prije nekoliko dana održan je sastanak s čelništvom 'Vodovoda i kanalizacije Split' na kojem je načelnik **Jakov Vetma** raspravio niz tema po pitanju velikih investicija koje nas očekuju.

- Izgradnja sekundarne kanalizacije i vodoopskrbnog sustava Klisa kreće tijekom rujna. Nadali smo se ranije, ali procedure su takve i treba ih poštivati. Vodoopskrbni sustav u Vučevici bit će završen tijekom lipnja. Ukupno je riječ o preko 90 milijuna kuna investicije i sretni smo što napokon krećemo u provedbu ovog vrijednog zahvata. - izjavio je načelnik.

Na sastanku je bilo govora i o hidrantskoj mreži u Zagori te nizu manjih investicija, kao i o programu za četverogodišnje razdoblje. Također je potvrđen i početak radova na kanalizacijskoj mreži u Klisu koji će započeti u rujnu ove godine.



Dio EU kolača za dječicu Klisa

Uskoro se na području Klisa priprema gradnja novoga dječjeg vrtića, a sredstva bi trebala biti osigurana iz EU fondova.

Općina Klis, odavno je poznata kao mjesto u kojem se posljednjih godina rađa sve više djece, zbog čega je nužno i otvaranje novih vrtića. Upravo je zato u tijeku priprema projektne dokumentaciju za prijavu na natječaje Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (NPOO).

NPOO nastao je kao posljedica plana Europske unije da države članice što prije izađu iz krizne situacije i stvore temelje za još otpornija društva i održivija gospodarstva. Europska komisija, Europski parlament i europski lideri u veljači 2021. godine postigli su dogovor o uspostavi



posebnog Mehanizma za oporavak i otpornost.

Prva je svrha tog paketa vrijednog 1,8 bilijuna eura ublažiti gospodarske i socijalne posljedice pandemije koronavirusa, ali i učiniti gospodarstvo održivijim i otpornijim, a društvo spremnije na izazove i nove prilike.

Hrvatska je za svoj Plan u okviru Mehanizma osigurala gotovo 75 milijardi kuna (9,9 milijardi eura) od čega je 47,5 milijardi kuna (6,3 milijarde eura) bespovratnih sredstava, a oko 27 milijardi kuna (3,6 milijardi eura) povoljnih zajmova.

Nadajmo se da će jedan dio ovoga EU kolača pripasti i Klisu.

OBNOVA REKONSTRUKCIJA DOMA KULTURE 'JOZO BULIGA' – KLIS IDE DALJE



jekta 'Rekonstrukcija Doma kulture Jozo Buliga - Klis' su podizanje kvalitete života stanovnika, dostupnost sadržaja i društvenih zbivanja za sve dobne skupine, kako one najstarije tako i na najmlađe, djecu i mlade, na kojima svijet ostaje.

Izravni učinci projekta su uređenje ugodnog i funkcionalnog prostora, a s novim prostorima stižu i bogati kulturni sadržaji, nova zapošljavanja, edukativni sadržaji kroz predavanja za poduzetnike i poduzetnike početnike.

Kroz projekt će se odraditi rekonstrukcija zidova, izgradnja sustava hlađenja, zamjena rasvjetnih tijela energetski prihvatljivijima, opremanje prostora opremom i tehnologijom koja omogućuje održavanje manifestacija, društvenih događanja, radionica i edukacija.

Građevinski radovi su vrijedni 866.702,50 kn, a ukupni iznos projekta je 947.702,50 kuna, a glavni na radova tek slijedi, na radost svih, kako domaćih, tako i gostiju koji sve više dolaze u Klis i naš Dom kulture.

DOM KULTURE u još ljepšem ruhu

Građevinski radovi su vrijedni 866.702,50 kuna, a ukupni iznos projekta je 947.702,50 kuna

Kako bi se povećao broj manifestacija kroz godinu, a Dom kulture postao središnjim mjestom susreta osigurana su sredstava za rekonstrukciju. Neki od ciljeva pro-

'LED-ice' NAM SVITLE PUT

Na području Općine Klis u tjeku su radovi na izgradnji javne rasvjete po svim naseljima, a sve u dogovoru s mjesnim odborima i potrebama stanovništva s tih područja. S obzirom na to da LED rasvjeta pruža najučinkovitiji način za uštedu energije i očuvanje prirode ovaj projekt ima i ekološki značaj.

Radovi su sufinancirani sredstvima Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije.



HUMANOST NA TERENU

17.000 kn za obitelj Boban-Nešić



Humanitarnom utakmicom između NK Uskok i NK Prugovo prikupljeno je više od 17 tisuća kuna za obitelj Boban-Nešić. Zbog strašne tragedije obitelji Boban-Nešić u kojoj su tragično stradali mlada trudnica Sanja Boban, a teške ozljede zadobio je Sanjin suprug, 30. ožujka organizirana je humanitarna nogometna utakmica između NK Uskoka i NK Prugova.

Ulaznice su se prodavale po cijeni od 20 kuna, a iznos koji je prikupljen najbolje govori o velikom srcu svih koji su toga dana došli u Klis. Pitate za rezultat? Nebitan je, pobijedila je humanost!

Tradicija kamenoga veza i zlatnih Antinih ruku



Kameni vez, koji ukrašava sivilo bezličnih betonskih ploha, pravi je užitek vidjeti u ulici Put sv. Ante u Klisu. Vrijedni djelatnik komunalne tvrtke Klis Ante Lependa, umijećem rada s kamenom i zlatnim rukama, pri kraju je sanacije potpornog zida dvorišta crkve sv. Ante na Megdanu.

Taj je zid opasno ugrozio promet ovom ulicom, a kako je riječ o jednoj od najfrkventnijih prometnih i pješačkih dionica u užem centru Megdana, kojom prolaze mnogobrojni do dječjeg vrtića, škole i knjižnice, sanacija je bila itekako potrebna.

NATALITET ZA POHVALU - STANJE NACIJE U ZALEĐU KLISA

IMAMO 120 LJUDI I 20 DICE!



Piše: Ojdana Koharević

Nekad selo tuge i zaborava, a danas selo u kojem od 120 stanovnika ima čak 20 djece! Ovo nije utopijska stavka demografskog plana obnove, već zadnja natalitetna slika sela Korušce, jednog od brojnih mjesta Općine Klis.

Ove nam je podatke dao Stipan Grubišić, predsjednik Mjesnog odbora Korušce koji redom nabraja sve što je općinska vlast učinila za Korušce.

- Iskreno, učinili su puno, asfaltirana nam je glavna ulica kroz selo, a nadamo se da će i druge doći na red. Imamo mi još puno neasfaltiranih ulica i drugih komunalnih problema, ali znamo da će u proračunu biti opet biti mjesta i novaca i za Korušce. - govori nam Grubišić.

Kako kaže, njihova je sreća što je načelnik Jakov Vetma susretljiv, smiren, uvijek ih sasluša i ne obećava nego - radi.

- Sad će se činiti da ga hvalim jer smo iz iste stranke, HDZ-a, ali ako tko drugi misli da može pobijediti i biti ovoliko uz svoje mještane, neka se kandidira i na moje i na njegovo

mjesto, demokracija je... veli u jednom dahu 'glavar sela'.

Izvršnu natalitetnu politiku prate i mali, ali ljudima važni projekti; obnovljeno je dječje igralište, riješena je velikim dijelom komunalna infrastruktura; voda, struja, asfalt, misli se na žive, ali i na one kojih više nema pa je i mrtvačnica jedan od projekata... Od zaborava se čuva i bogata baština.

- Obnovljena je Radina kapela, e to nam je bila velika želja, ta nam je kapelica bila u ruševnom stanju i evo je sad u novom izdanju, vi-

djet ćete kako će biti lipo iza Velike Gospe, dođite na feštu i župana dovedite - veli Grubišić i za kraj dodaje još jednu mnogima nepoznatu zanimljivost. - Zna li da je tu rođen čuveni kolekcionar Ante Topić Mimara? -

Da znamo li, pisali smo i o tome kad nitko osim novinarske ekipe, novinarke i fotoreportera, nije znao gdje su Korušce. Ona glavna cesta, te davne 2009. godine, bila je makadam, a sada je asfaltirana i nosi naziv Ante Topića Mimara. Bit će tako uskoro i u cijelom selu.



VAŽNA OBAVIJEST - APEL IZ OPĆINE ZA OČUVANJE OKOLIŠA I POŠTIVANJE ZAKONA



Vlasnici održavajte parcele, kazne od 1.000 do 5.000 kuna!

Iz Općine Klis stiže obavijest za sve vlasnike poljoprivrednih zemljišta koju itekako treba pročitati, uvažiti i zapamtiti jer su vlasnici parcela dužni uređivati i održavati zemljište, a tko se ogлуši na ovakvu obavijest može biti kažnjen iznosom od tisuću do čak 5 tisuća kuna.

Poljoprivredna zemljišta su oranice, vrtovi, livade, pašnjaci, maslinici, vinogradi, ribnjaci, trstici i močvare kao i drugo zemljište namijenjena poljoprivredi

Prema Odluci o agrotehničkim mjerama i mjerama za uređivanje i održavanje poljoprivrednih rudina te mjerama zaštite od požara na poljoprivrednom zemljištu (‘Službeni vjesnik Općine Klis’ broj 6/21) obrađivo poljoprivredno zemljište nužno je održavati i obrađivati u skladu s agrotehničkim mjerama.

Poljoprivrednim zemljištem smatraju se oranice, vrtovi, livade, pašnjaci, maslinici, vinogradi, ribnjaci, trstici i močvare kao i drugo ze-

mljište namijenjeno poljoprivrednoj proizvodnji. Agrotehničke mjere na poljoprivrednom zemljištu su:

1. minimalna razina obrade i održavanja poljoprivrednog zemljišta povoljnim za uzgoj biljaka,
2. sprječavanje zakorovljenosti i obrastanja višegodišnjim raslinjem,
3. suzbijanje organizama štetnih za bilje,
4. gospodarenje biljnim ostacima,
5. održavanje razine organske tvari i humusa u tlu,
6. održavanje povoljne strukture tla,
7. zaštita od erozije,
8. održavanje plodnosti tla.

Koje mjere za uređivanje i održavanje poljoprivrednih površina se propisuju?

1. održavanje živica i međa i sprječavanje zasjenjivanja,
2. održavanje poljskih putova,

ZABRANA SPALJIVANJA OD 1. 6. DO 30. 9.

Zabranjeno je spaljivanje žetvenih ostataka, korova i biljnog otpada na poljoprivrednim površinama i ostalom otvorenom prostoru:

- u razdoblju od 1. lipnja do 30. rujna tekuće godine,
- za vrijeme jakog vjetera i noćnim satima (od 19 do 5 sati).
- za vrijeme sezone žetve i zriobe poljoprivrednih kultura,
- na trasama elektroenergetskih vodova.

3. uređivanje i održavanje kanala u funkciji odvodnje oborinske vode,

4. sadnja i održavanje vjetrobranskih pojasa.

Radi sprječavanja požara na poljoprivrednom zemljištu vlasnici su dužni:

- održavati, uređivati i čistiti međe, živice, kanale te poljske i šumske puteve,
- uklanjati biljne ostatke nakon provedenih agrotehničkih mjera i nakon žetve, berbe i sl.
- uz međe preorati ili očistiti zemljište zatravljeno suhim biljem i biljnim otpadom.
- odnosno
- pokositi travu uz cestu (put) ispred svog posjeda,
- urediti cijevne propuste-kanale uz normalni protok vode (uz svoj posjed),
- iskrčiti sve granje i šiblje koje sprječava normalno odvijanje prometa uz ceste odnosno koji vise na nogostup ili prometnicu,
- urediti zarasle privatne posjede koji su zapušteni i narušavaju izgled kako Vašeg, tako i susjednih posjeda, time i cijele općine,
- održavati čistom javno prometnu površinu (nogostup) u pojasu od 2 metra od svojeg posjeda.

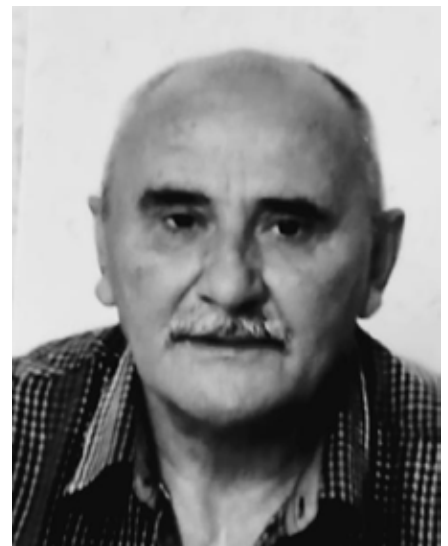
I sad onaj, za mnoge najteži dio; za prekršaje počinjene neizvršavanjem mjera propisanih Odlukom slijede novčane kazne! Tako se pravnoj osobi izriče novčana kazna u iznosu do 5.000 kuna, odgovornoj osobi u pravnoj osobi do 3.000 kuna, fizičkoj osobi obrtniku, odnosno osobi koja obavlja drugu samostalnu djelatnost u iznosu od 2.000 kuna i fizičkoj osobi - vlasniku poljoprivrednog zemljišta u iznosu od 1.000 kuna.

Pri uništavanju korova i biljnog

otpada pravne i fizičke osobe obvezne su pridržavati se mjera zaštite od požara iz ove Odluke, a to su:

- pravovremeno obavijestiti mjesno nadležni DVD o vremenu i mjestu spaljivanja,
- spaljivanje obaviti na dijelu zemljišta koje je udaljeno najmanje 200 m od ruba šumskog zemljišta i dovoljno udaljeno od krošnji stabala i nasada na susjednim parcelama
- spaljivanje obaviti na udaljenosti većoj od 100 metara od stogova slame i sijena i drugih objekata u kojima je uskladišteno sijeno, slama i drugi zapaljivi materijal te 30 metara od stambenih objekata i prometnica (osim zemljanih putova),
- tlo na kojem se loži vatra radi spaljivanja korova i biljnog otpada mora se očistiti od trave i drugog gorivog materijala,
- spaljivanju moraju biti nazočne punoljetne osobe koje su zapalile vatru i to od zapaljenja vatre do njenog potpunog sagorijevanja i uz sebe moraju imati osnovna sredstva i opremu za početno gašenje požara (lopata, kanta napunjena vodom i sl.),
- nakon sagorijevanja korova i biljnog otpada osobe su dužne pregledati mjesto loženja te ostatke sagorijevanja u potpunosti ugasiati vodom - poduzeti i ostale preventivne mjere prema specifičnosti situacije.

Iz Općine Klis poručuju kako se ove odluke već provode i to odmah, a isto je i s kaznama za prekršitelje pa je mudrije i bolje urediti, očistiti i održavati parcele, sačuvati okoliš i – novčanik.



Preminuo MATE PISAC bivši načelnik Općine Klis

Mještane Općine Klis te mnoge prijatelje i poznanike potresla je vijest da je u 66. godini preminuo **Mate Pisac**, načelnik Općine Klis od 1999. do 2001. godine. Mate Pisac je bio sudionik Domovinskog rata i hrvatski ratni invalid, višegodišnji predsjednik OO HDZ-a Općine Klis, a u kriznim godinama obnašao je i dužnost povjerenika Vlade Republike Hrvatske u Općini Klis.



Preminuo Leo Bralić - dugogodišnji predsjednik KGD Mosor (1958. – 2022.)

Preminuo je Leo Bralić, dugogodišnji predsjednik KGD Mosor i talentirani glazbenik od mjere i stila.

Bio je jedan od najomiljenijih stanovnika Klis Kose, čovjek čiji život je bio usmjeren na pomaganje drugima u svakoj prilici.

Otišao je dobar duh Klisa uz zvuke svojih glazbara – dostojanstveno i veličanstveno... kako je i zaslužio.

